

Saksanseisojakerhon vuosikokous 2016

Bretonien roturyhmäkokous la 25.4.2016

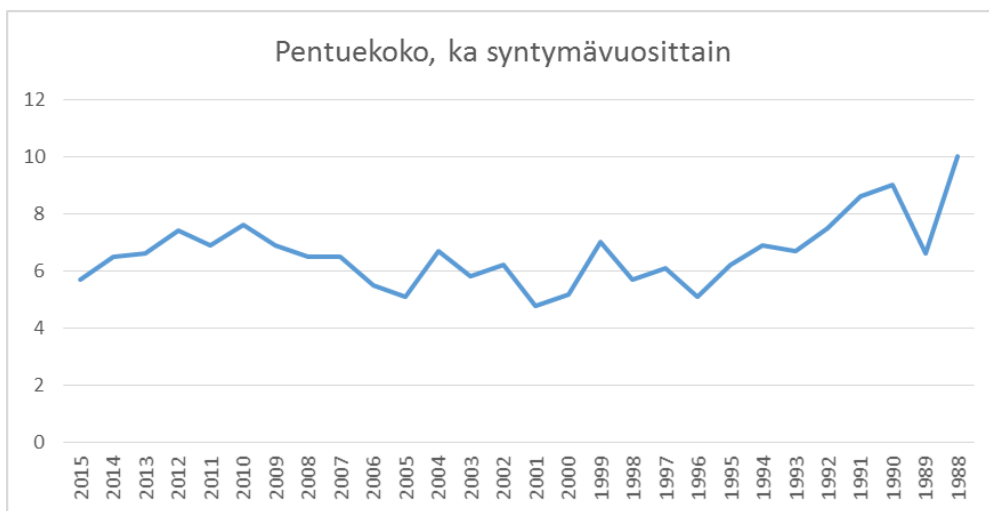
HUOM! Siniset tekstit on lisätty/päivitetty bretonien roturyhmäkokouksen 25.4.2016 jälkeen.

Nykytilanne, pentuekoon kehittyminen

Tiedot: KoiraNetistä 18.4.2016

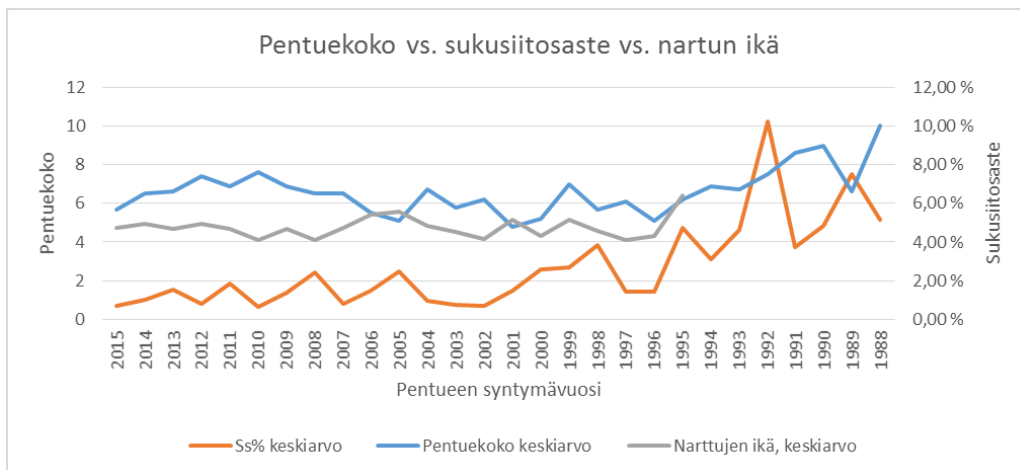
Roturyhmässä havaittiin pentuekoossa pienenemistä viimeisen 5 vuoden aikajaksolla, ja esitettiin huoli onko rodun elinvoimaisuuden osalta syytä huoleen.

Keskusteltiin myös töpöhäntien mahdollisesta vaikutuksesta elinvoimaisuuteen. KoiraNetin mukaan 2001-2015 on syntynyt 87 bretonipentuetta, joissa toinen vanhemmista on syntynyt töpöhäntäisenä. Niissä 14 pentueessa on 1-4 pentua ja kaikissa muissa 5-13 pentua. Niiden keskimääräinen pentuekoko on 6,8 (töpöurosten pentuekokojen ka 6,4 ja töpönarttujen 7,2). Samalla aikavälillä kaikkien pentueiden keskimääräinen pentuekoko on 6,3.

Kaavio 11. Pentuekoon kehittyminen, keskiarvot syntymävuosittain 1988-2015

Kaavio 11. kuvaa pentuekoon kehittymistä pidemmällä aikavälillä. 1990 luvun taitteessa on syntynyt todella suuria pentueita, 2000-luvun vaihteen molemmin puolin pentuekoko on ollut alimmillaan. Yksittäiset pentueet vaikuttavat pienessä populaatiossa paljon. Tämän hetkinen tilanne näyttäisi menevän normaaliin vaihteluväliin.

Kaavio 12. Keskimääräinen pentuekoko vs. sukusiitosaste vs. nartun ikä 1988-2015

Tutkimuksissa on todettu sukusiitoksen aiheuttavan hedelmällisyyden ja elinvoiman heikkenemistä. Myös nartun korkea ikä voi vaikuttaa hedelmällisyyteen. Kaaviossa 12. on vertailun vuoksi esitetty pentuekoon lisäksi pentueiden sukusiitosasteiden keskiarvo ja jalostusnarttujen keskimääräinen pennutusikä.

15 vuoden (2001-2015) suurimmat 2. polven jälkeläismäärät, Bretonit

Tiedot: KoiraNet 29.1.2016

Jalostukseen käytettyjen koirien 2. polven jälkeläismääriä on seurattava ja vältettävä ylilyöntejä. Jotkut yksilöt esiintyvät lähes kaikkien koiriemme taustoissa, jonka vuoksi on välillä haastavaa löytää Suomessa kasvatetusta koirakannasta jalostusyhdistelmiä, joissa sukusiitosaste pysyy alhaisena.

Suomen Kennelliiton jalostusstrategian suositukseen perustuen, bretonin elinikäisen 1. polven jälkeläismäärän tulisi olla enintään 28 yksilöä ja 2. polven jälkeläismäärän tulisi olla enintään 56 yksilöä. 15 vuoden aikana käytetyimpien koirien joukossa on useita yksilöitä jotka ylittävät suositukset ja moni niistä on lähisukua keskenään.

Taulukko 1. 2001-2015 jalostukseen käytetyt urokset, joilla suurimmat 2. polven jälkeläismäärät

#	Urokset	2. polvessa		1. polvessa	
		Pentueita	Pentuja	Pentueita	Pentuja
1	Pablo Du Sulon (koepalkitsematon)	13	118	3	23
2	Sorbass	20	109	4	25
3	Zorro	12	88	6	35
4	Kuurakairan Shemeikka	16	86	3	22
5	Jarlein Milou	10	79	4	19
6	D'ispagnac Roc	11	79	1	7
7	Quoca Du Clos Des Melezes	14	74	8	51
8	Indy De Saint Lubin	19	63	1	6
9	Midtvejs Iber	10	57	6	34
10	Ruijanpalon Fix (koepalkitsematon)	7	54	5	30

Taulukko 2. 2001-2015 jalostukseen käytetyt nartut, joilla suurimmat 2. polven jälkeläismäärät

#	Nartut	2. polvessa		1. polvessa	
		Pentueita	Pentuja	Pentueita	Pentuja
1	Jarlein Lacota (koepalkitsematon)	20	152	5	41
2	Midtvejs Violette	16	98	5	39
3	Raya De Sant Tudec	13	93	3	26
4	Rita De La Cite Des Dianas (koepalkitsematon)	12	87	5	18
5	Odinvejs Catja	13	72	4	18
6	Majaniemen Lady's Esberanz	8	68	3	14
8	Jarlein Kuurankukka (koepalkitsematon)	8	67	4	29
9	Tråsletten's Aabitte	9	66	4	32
7	Odinvejs Chila	11	64	5	19
10	Majaniemen Geisha Nougat	6	48	2	19

Terveystietolomakkeet, Bretonit

Tiedot: 13.4.2016 mennessä palautetut lomakkeet

Saksanseisojakerhon terveystietokyselyn kautta on tullut 8.10.2013-13.4.2016 yhteensä 72 vastausta.

Kyselyn kautta on raportoitu mm. 3 koira, joilla omistaja on ilmoittanut olleen epileptisiä kohtauksia. Koirat ovat Suomessa kasvatettuja, mutta niiden taustalta on vaikea löytää selkeää yhteistä selittävää tekijää sairaudelle.

Taulukko 3. Terveystietokyselyn vastaukset 8.10.2013-13.4.2016

	16.4.2015 – 13.4.2016	8.10.2013 – 15.4.2015
Terveys ja luonne OK	6 eri koira	35 eri koira
Terveysongelmat	8 eri koira	24 eri koira
- epilepsia	3	
- häntämutka	1	
- sydänviat		4
- nivelrikko/lonkkaongelmat		3
- patella luksaatio	2	2
- kaihi		2
- eturauhastulehdus		1
- toistuvat anaalirauhastulehdukset		1
- kohtutulehdus		1
- iho-oireet/korva-oireet/allergia	1	5
- kasvain (koirat iäkkäitä)	1	3
- nisäkasvain (5-vuotias)		1
- purentavika		1
- hammaspuutos		1
- kivesvika		1
- cushingin tauti		1
- välimuotoinen lanne-ristinikama, kipuilu		1
Luonne-/käytösongelmat	1 koira	5 eri koira
- eroahdistus		1
- vaikea käsiteltävä		2
- lievä varautuneisuus/arkuus	1	1
- paniikkihäiriöt/levottomuus		1

Kyselyyn toivotaan edelleen vastauksia mahdollisimman monesta bretonista, riippumatta siitä onko koira terve, sairas tai jo edesmennyt. Tietoja hyödynnetään rodun terveystilanteen seurannassa ja jalostusyhdistelmien terveysriskien kartoittamisessa. Kun saadaan tietoa rodussa esiintyvistä sairauksista ja ongelmista, niiden yleistymisen pystytään havaitsemaan ajoissa ja on mahdollista estää niiden leviäminen koko populaatioon.

Kyselyn voi täyttää koiran omistaja ja/tai kasvattaja. Vastaaminen ei edellytä jäsenyyttä Saksanseisojakerhossa. Omistaja voi halutessaan ilmoittaa tiedot julkisiksi.

Jalostustoimikuntaa kiinnostavia asioita ovat mm. kivesvika, hammaspuutokset, purentaviat, häntävauriot, epileptistyyppiset kohtaukset, iho-, luusto-, silmä-, ja sisäelinongelmat, lisääntymisongelmat, onko koira steriloitu/kastroitu ja syy, kuolinaika ja kuolin-/lopettamisen syy. Lisäksi tietoja luoteen ongelmista toivotaan raportoitava, mm. arkuus, aggressiivisuus, ääniarkuus, yksinolo-ongelmat, äänekkyyden puutteet.

Linkki kyselyyn: http://www.saksanseisojakerho.fi/index.php?option=com_breedingforms&view=form&Itemid=167

Kuolinsyyt, Bretoni

Tiedot: KoiraNet 13.4.2016

KoiraNetiin voi Kennelliiton jäsenet kirjata koiransa kuolinsyyn OmaKoira-palvelun kautta.
13.4.2016 mennessä on kuolinsyy merkitty 137 bretonille. Koirien keski-ikä on ollut 9 vuotta 7 kuukautta.

Taulukko 4. Kuolinsyyt KoiraNetistä 13.4.2016

Kuolinsyy	Yht.	Keskimäär.elinikä
Käytös- / käyttäytymisongelmat		
Lopetus käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi	3	5 v 1 kk
Pelokkuus	1	7 v 4 kk
Yksinolo-ongelmat	1	3 v 6 kk
Vihaisuus	1	4 v 5 kk
Terveysongelmat		
Hengitystiesairaus	1	13 v 0 kk
Hermostollinen sairaus	2	6 v 11 kk
Epilepsia	1	10 v 10kk
Hermostollinen sairaus	1	3 v 1kk
Kasvainsairaudet, syöpä	17	10 v 4 kk
Ihon tai ihonalaiskudoksen kasvain	3	12 v 0 kk
Kasvainsairaudet, syöpä	7	10 v 8 kk
Maksan, munuaisten tai suoliston kasvain	3	8 v 11 kk
Muu kasvainsairaus	2	14 v 8 kk
Pernan, sydämen tai verisuonijärjestelmän kasvain	1	2 v 8 kk
Utarekasvain, nisäkasvain	1	6 v 2 kk
Luusto- ja nivelsairaus	4	7 v 8 kk
Lonkkaniveldysplasia ja sen seurauksena kehittyvä nivelrikko	2	5 v 4 kk
Luusto- ja nivelsairaus	1	6 v 6 kk
Polven ristisidevaurio	1	13v 8kk
Maksan ja ruoansulatuskanavan sairaus	2	6 v 1 kk
Maksan vajaatoiminta	1	9 v 8 kk
Muu maksan tai ruoansulatuskanavan sairaus	1	2 v 7 kk
Pennun synnynnäinen vika tai epämuodostuma	1	0 v 6 kk
Sydämen tai sydänverisuonten kehityshäiriö	1	0 v 6 kk
Selkäsairaus, takaselän kipu-halvaus-oireyhtymä	1	11 v 10 kk
Sydänsairaus	5	11 v 0 kk
Muu sydän sairaus tai vajaatoiminta	2	11 v 4 kk
Sydämen läppävuoto, endokardoosi	1	12 v 1 kk
Sydänsairaus	2	10 v 3 kk
Synnytysvaikeus, kuollut synnytykseen tai sen komplikaatioihin	1	3 v 7 kk
Virtsatie- ja lisääntymiselinten sairaus	2	11 v 3 kk
Kuollut ilman sairauden diagnosointia	4	9 v 8 kk
Lopetus ilman sairauden diagnosointia	9	9 v 7 kk
Muu sairaus, jota ei ole listalla	3	8 v 0 kk
Muut syyt		
Tapaturma tai liikennevahinko	24	3 v 7 kk
Vanhuus (luonnollinen tai lopetus)	35	13 v 9 kk
Kuolinsyytä ei ole ilmoitettu	22	10 v 3 kk
Kadonnut	1	19v 8kk ?
Kaikki yhteensä	137	9 v 7 kk

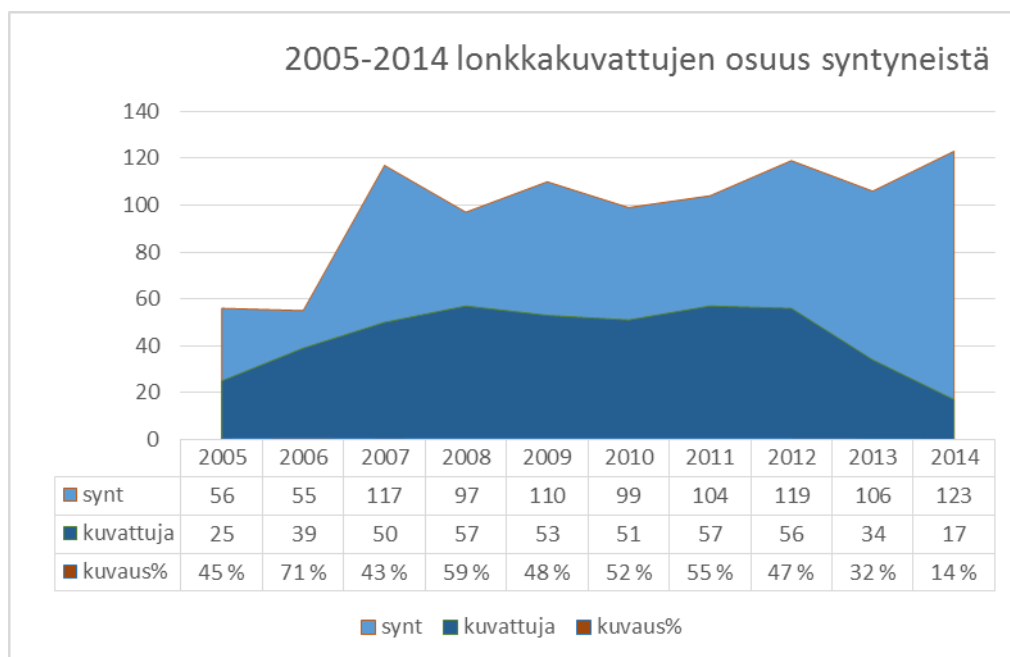
Lonkkakuvattujen osuus ja tulosten jakautuminen

Tiedot: KoiraNet 23.4.2016

Suomessa 2005-2014 syntyneistä 986 bretonista on lonkkakuvattu 45% (439 kpl). Todennäköisesti kuvattujen osuus kasvaa etenkin nuorimpien ikäluokkien osalta

Edellisellä 10-vuotisjaksolla 1994-2004 on Suomessa syntynyt 614 bretonia, joista on kuvattu 43% (262 kpl).

HUOM! Luvuissa on huomioitu vain Suomessa syntyneet koirat, ei tuonteja.

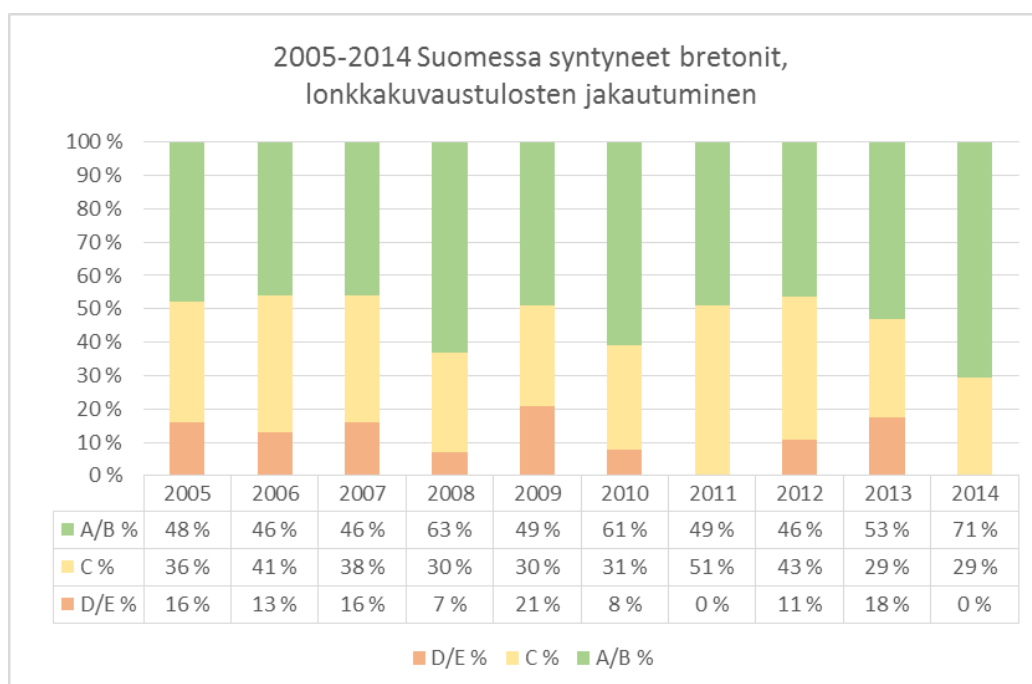
Kaavio 1. Lonkkakuvattujen osuus Suomessa 2005-2014 syntyneistä bretoneista

Suomessa 2005-2014 syntyneiden, lonkkakuvattujen bretonien tulosten keskimääräinen jakautuminen:

A tai B 53% (230 kpl), C 36% (161 kpl), D tai E 11% (48kpl). Ajanjaksolla 1 koira on saanut tuloksen E.

Edellisellä 10-vuotisjaksolla 1994-2004 suomessa syntyneiden bretonien tulokset ovat jakautuneet seuraavasti:

A tai B 46% (120 kpl), C 41% (107 kpl, D tai E 13% (35 kpl). 3 koira on saanut tulokset E.

Kaavio 2. Suomessa 2005-2014 syntyneiden bretonien lonkkakuvaustulosten jakautuminen

Vanhempien lonkkaindeksin vaikutus koiran lonkkakuvaustulokseen

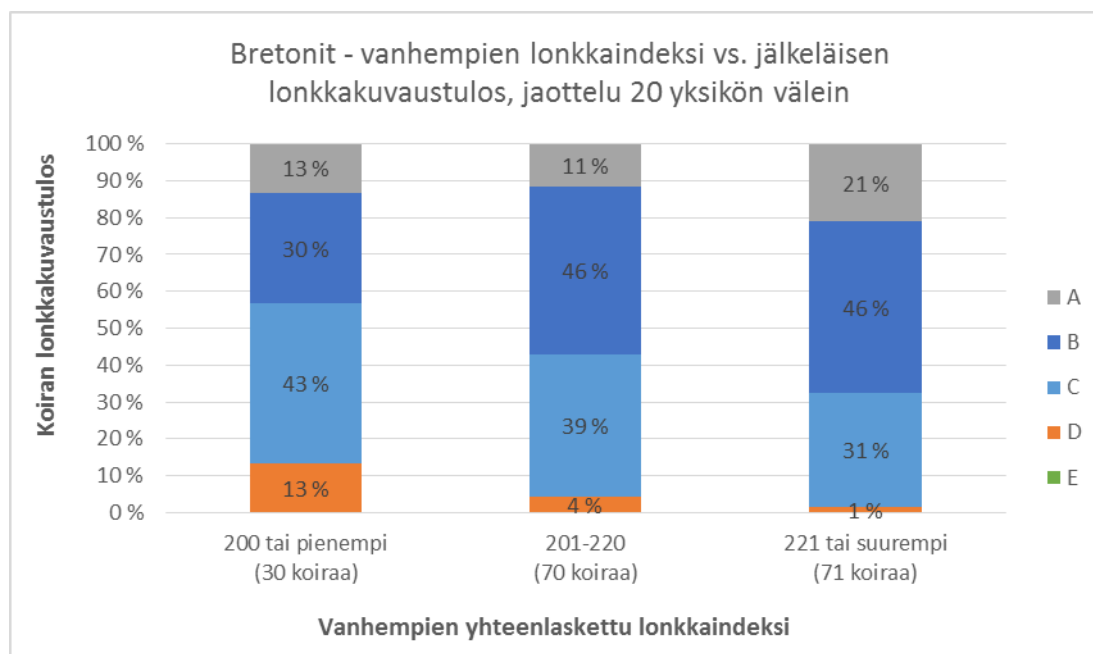
Tiedot: KoiraNet 24.2.2016

Lonkkatulokset A-E kertoo kyseisen koiran lonkista, sen sijaan lonkkaindeksi huomioi myös sukulaisten tuloksia. Indeksillä 100 on rodun keskiarvo, alle 100 on keskimääräistä huonompi ja yli 100 keskimääräistä parempi. Jalostuksessa pitäisi edistyä, jos jalostukseen käytetään lonkkaindeksiltään rodun keskiarvoa parempia yksilöitä. Kuvaajissa tutkitaan vanhempien yhteenlasketun lonkkaindeksiä verrattuna jälkeläisten kuvaustulokseen. Esim. jos vanhempien omat lonkkaindeksit ovat 99 ja 115, on niiden yhteenlaskettu indeksi 214.

Mukaan on otettu indeksin käyttöönoton 11.5.2012 jälkeen lonkkakuivatut koirat, joiden vanhemmat ovat Suomessa syntyneitä. Mukana eivät ole koirat, joiden toinen tai molemmat vanhemmista ovat ulkomaisia. Vanhemmilta on huomioitu niiden ensimmäinen indeksi, jolloin tarkasteltavien jälkeläisten omat kuvaustulokset eivät ole vielä vaikuttaneet siihen. Yhteensä aineistossa on 171 koiraa. Tulokset antavat toivoa siitä, että indeksien avulla voitaisiin edistää lonkkatilanteen parantamisessa!

Taulukko 5. Suomessa syntyneistä vanhemmista olevien, 11.5.2012 jälkeen lonkkakuivatujen bretonien tulosten jakautuminen verrattuna vanhempien yhteenlaskettuun lonkkaindeksiin.

Vanhempien yhteenlaskettu indeksi	Pennun kuvaustulos										Yhteensä
	A kpl	A %	B kpl	B %	C kpl	C %	D kpl	D %	E kpl	E %	
200 tai pienempi	4	13 %	9	30 %	13	43 %	4	13 %	0	0 %	30
201-220	8	11 %	32	46 %	27	39 %	3	4 %	0	0 %	70
221 tai suurempi	15	21 %	33	46 %	22	31 %	1	1 %	0	0 %	71
Yhteensä	27		74		62		8		0		

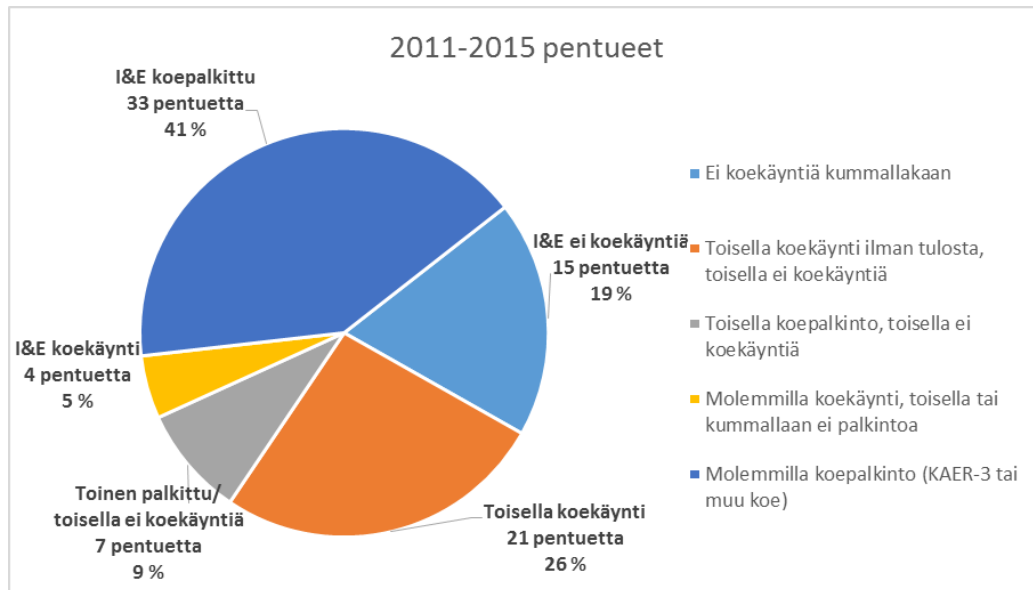

Kaavio 3. Palkkien alareunan luku kertoo vanhempien yhteenlasketun indeksin (alle 200, 201-220 tai yli 221). Palkki kuvaa jälkeläisten lonkkakuvaustulosten jakautumista tuloksiin A-E. Esim. 21 % koirista, joiden vanhempien yhteenlasketun indeksi on yli 221, on saanut tuloksen A.

HUOM! Roturyhmässä esitettyssä aineistossa oli toinen kuvaaja eri jaottelulla, mutta kuvaajassa oli virhe ja se antoi liian positiivisen kuvan. Kuvaaja on siksi poistettu tästä aineistosta.

Pohjaksi koetuloskeskustelulle

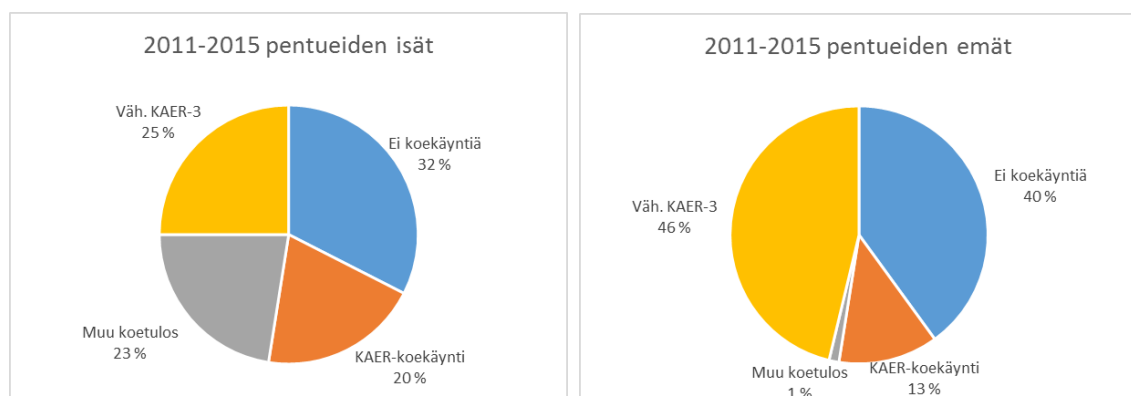
Nykytilanne, viimeisen 5 vuoden jalostuskoirat
(2011-2015 rekisteröidyt pentueet, Tiedot KoiraNetistä 14.4.2016)

Kaavio 4. Koepalkittujen/koepalkitseemattomien osuudet 2011-2015 rekisteröidyistä jalostusyhdistelmissä

2011-2015 aikana on rekisteröity 80 pentuetta, joista:

- 33 pentuetta (41%), joissa **molemmilla vanhemmilla koepalkinto** (KAER-3 tai ulkomainen palkinto)
- 37 pentuetta (46%), joissa molemmat vanhemmat ovat käyneet kokeissa.
- 43 pentuetta (54%), joissa vähintään toinen vanhemmista on koepalkittu.
- 65 pentuetta (81%), joissa vähintään toisella vanhemmista koekäynti.
- 28 pentuetta (35%), joissa toinen vanhemmista ei ole käynyt kokeessa.
- 15 pentuetta (19%), joissa **kumpikaan vanhemmista ei ole käynyt kokeessa**.

Kaaviot 5 ja 6. Koepalkittujen/koepalkitseemattomien osuudet 2011-2015 rekisteröityjen pentueiden isistä ja emistä.
Huom! Samalla koiralla saattaa olla useita pentueita ajanjakson aikana, jolloin se esiintyy kaaviossa useaan kertaan.

2011-2015 on käytetty 50 eri urosta jalostukseen

- 4 pentuetta 3 koepalkitseemattomalla uroksella (2 käynyt kokeessa, 1 ei koekäyntiä)
- 3 pentuetta 5 uroksella (4 koepalkittuja, 1 ei koekäyntiä)
- 20 koirista on tuonteja tai ulkomaisia

2011-2015 on käytetty 57 eri narttua jalostukseen

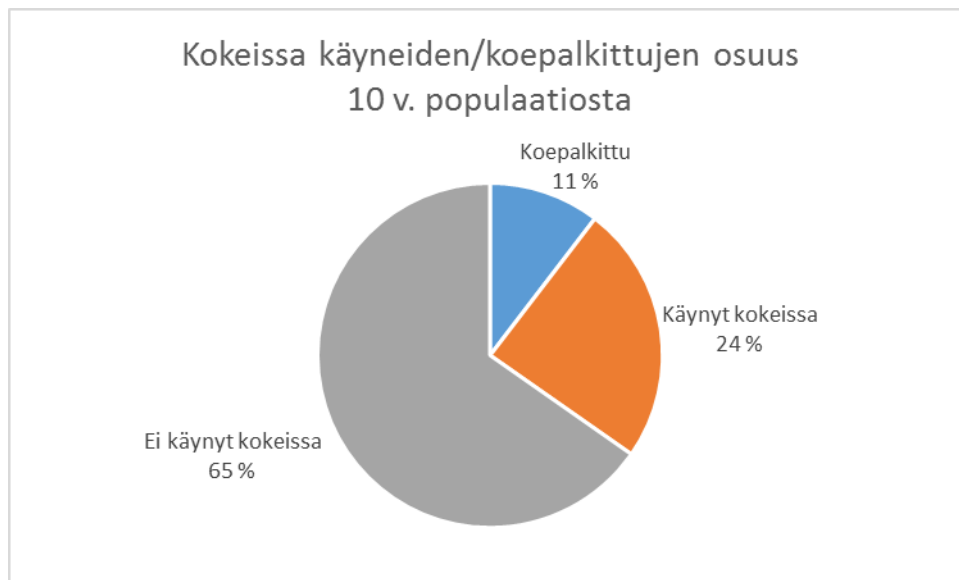
- 4 pentuetta yhdellä nartulla, joka ei ole käynyt kokeissa
- 3 pentuetta 3 nartulla, (1 koepalkittu, 2 ei ole käynyt kokeissa)
- 9 koirista on tuonteja tai ulkomaisia

Nykytilanne, kokeissa käyneiden/palkittujen osuus jalostusikäisistä (2006-2015 syntyneet bretonit, Tiedot KoiraNetistä 14.4.2016)

2006-2015 syntynyt 1077 bretonia (kotimaiset pentueet + tuonnit), joista:

- 262 eri yksilöä (24,3%) käynyt kokeissa
- 112 eri yksilöä (10,4%) saavuttanut väh. KAER NUO-3

Mikäli PEVISA:an asetetaan koetulosvaatimus molemmille vanhemmille, jää tämänhetkisestä kotimaisesta populaatiosta jalostuskäyttöön noin 11%. Mikäli asetetaan koekäyntivaatimus, jää jalostuskäyttöön noin 35 % koirista.

Kaavio 7. Kokeissa käyneiden ja koepalkittujen osuus jalostusikäisestä populaatiossa (2006-2015 syntyneet)

Koetulosvaatimuksen

- Päämäärä ja tavoitteet?
- Vaikutukset jalostuspohjaan?
- Typistettyjen tuontikoirien jalostuskäyttö?
- Miten ulkomaiset tulokset kirjataan sääntöön?

Vaihtoehtoja PEVISA-säännön ehdoiksi

- koepalkinto (mitä hyväksytään; KAER/englantilaisten kokeet/ulkomaiset)
- koekäynti
- jonkin pentue-/jälkeläismäärän jälkeen koekäynti-/tulosvaatimus
- vaatimus vain toiselle vanhemmalle
- eri vaatimus nartulle/urokselle

Koepalkittujen/kokeissa käyvien jalostuskoirien osuuden kehitys

Tiedot: KoiraNetistä 20.4.2016

Roturyhmässä käytiin keskustelua miten koepalkittujen osuus jalostuskoirissa on muuttunut pidemmällä aikavälillä. Alla olevissa kuvaajissa tilannetta on vertailtu 10 vuoden ajanjaksoissa.

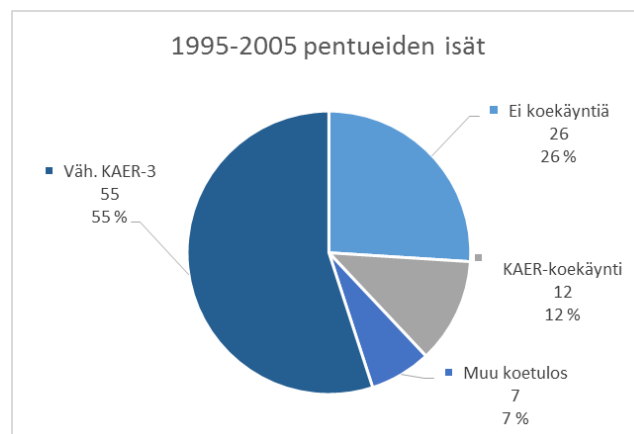
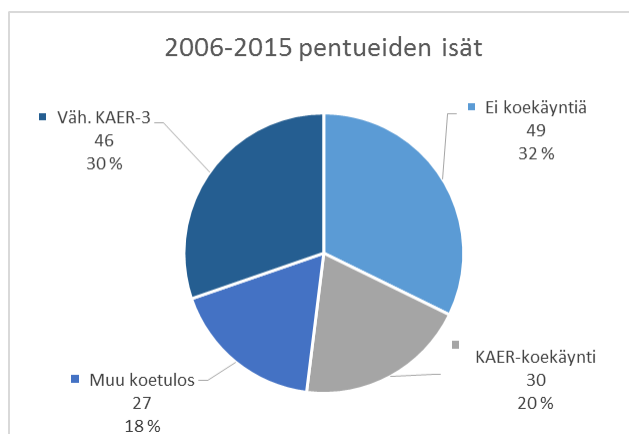
2006-2015 on syntynyt 152 pentuetta, joiden isänä 81 eri urosta ja emänä 95 eri narttua.

1995-2005 on syntynyt 100 pentuetta, joiden isänä 55 eri urosta ja emänä 59 eri narttua.

Taulukot 6 ja 7. Koepalkittujen/kokeissa käyneiden jalostuskoirien määrät. Muu koetulos tarkoittaa ulkomaista tulosta.

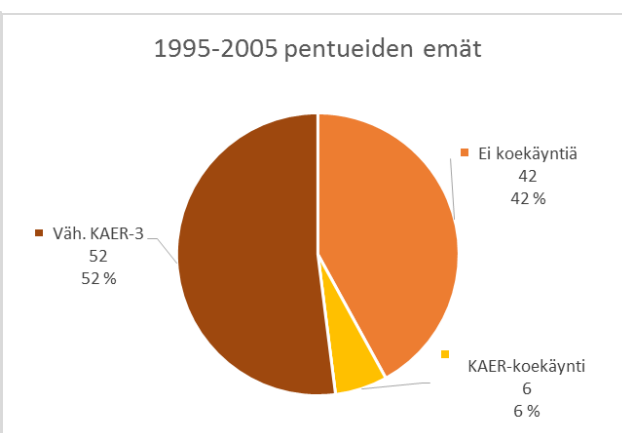
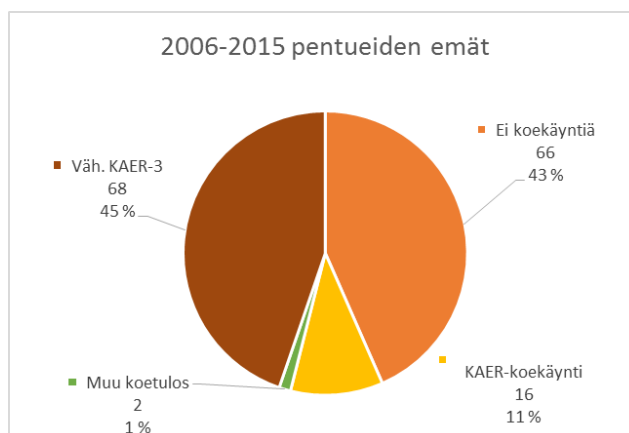
2006-2015	Isät	Emät
Ei koekäyntiä	49 kpl	66 kpl
KAER-koekäynti	30 kpl	16 kpl
Muu koetulos	27 kpl	2 kpl
Väh. KAER-3	46 kpl	68 kpl
Yhteensä	152	pentuetta

1995-2005	Isät	Emät
Ei koekäyntiä	26 kpl	42 kpl
KAER-koekäynti	12 kpl	6 kpl
Muu koetulos	7 kpl	0 kpl
Väh. KAER-3	55 kpl	52 kpl
Yhteensä	100	pentuetta

Kaaviot 8 ja 9. Koepalkittujen ja koepalkitseemattomien osuuksien muuttuminen jalostusuroksissa

Pentueiden isissä koepalkittujen osuus (KAER tai muu koetulos) on pienentynyt 62 %:sta 48 %:iin. Kokeissa käymättömien jalostuskoirien osuus on puolestaan kasvanut 6 prosenttiyksikköä. Lukumääränä se tarkoittaa, että on syntynyt 23 pentuetta enemmän, joissa isä ei ole koepalkittu. Geneettisen monimuotoisuuden kannalta on positiivista, että ulkomaisten urosten käyttö on aktiivista ("muu koetulos"-kategoria).

Kaaviot 9 ja 10. Koepalkittujen ja koepalkitseemattomien osuuksien muuttuminen jalostusnartuissa

Nartuissa koepalkittujen osuus on pienentynyt 52 %:sta 45 %:iin. Pentuemäärän kasvun myötä koepalkittujen jalostusnarttujen lukumäärä on kuitenkin kasvanut, 52:sta nartusta 68:aan narttuun.

Kokeissa käymättömien osuus on jalostukseen käytetyissä nartuissa suurempi kuin uroksissa. Niiden osuus pentueiden emänä on säilynyt lähes ennallaan, mutta kasvaneet pentuemäärät tarkoittavat, että lukumäärällisesti kokeissa käymättömiä narttuja käytetään jalostukseen enemmän kuin aiemmin. Ajanjaksolla 2006-2015 on pennutettu 66 kertaa kokeissa käymätöntä narttua, kun 1995-2005 luku oli 42 narttua.